Til
Equinor ASA

konsekvensutredning@equinor.com

Sokkeldirektoratet, Energidepartementet

postmottak@oed.dep.no

Høringsuttalelse fra miljøorganisasjoner

til Equinors PL537 og PL537B Wisting: Forslag til program for konsekvensutredning, juni 2026.

Denne høringsuttalelsen er undertegnet av Besteforeldrenes klimaaksjon i Troms og i Vesterålen, Framtiden i våre hender region Nord, Naturvernforbundet i Troms, Tromsø Natur og Ungdom, og Arktis Natur og Ungdom UiT. Vi konkluderer at Wistingfeltet ikke må bygges ut, av hensyn til klimaet, det sårbare arktiske naturmiljøet, og fiskeriene.

Innledning

Oljefeltet Wisting er det nordligste fossilfeltet på norsk sokkel, 310 km fra Nordkapp, 185 km fra Bjørnøya og 250 km fra den norsk-russiske delelinjen. Feltet omfatter to oljereservoarer. Rettighetshavere er Equinor (operatør), Aker BP ASA, INPEX Idemitsu Norge AS og Petoro AS. Plan for konsekvensutredning og utbygging og drift (PUD) skal sendes inn etter ny høring sist i 2027. Eventuell stortingsbehandling blir i 2028. Produksjonsboring er planlagt fra 2031 og vil pågå i 2-3 år før produksjonsstart. Equinor beregner drift av Wisting i over 30 år, lenge etter at Norge etter loven skal være et lavutslippssamfunn.

Oljefeltet Wisting ble funnet i 2013. En konsekvensutredning ble utarbeidet i 2022. Wisting ble kjent som verdens nordligste oljefelt, og prosjektet vakte bekymring og protester internasjonalt og her hjemme, også i Troms. I november 2022 vedtok Equinor å utsette prosjektet på ubestemt tid. I dag oppfordrer Sokkeldirektoratet oljeselskapene sterkt til å bygge ut olje- og gassfunn som står igjen. Det største er Wisting.

1. EU vil forhindre utbygging av olje og gass i Arktis

En eventuell utbygging av Wistingfeltet vil rammes av EU's strategi for fossil aktivitet i Arktis fra 2021, bekreftet 20. oktober 2026. EU vil sikre at olje, kull og gass blir værende i grunnen, også i arktiske områder. EU vil samarbeide for å beskytte det særlig sårbare arktiske miljøet, og forhindre all utbygging av hydrokarbonreserver som truer det arktiske økosystemet.[1] Canada og Grønland forbød offshore olje- og gassvirksomhet i Arktis i henholdsvis 2016 og 2021. Biden-administrasjonen vedtok stans i deler av Alaska, som ble opphevet av Trump. Russland har ikke kunngjort begrensninger på olje- og gassutvinning i Arktis.

Norge er den nest mest aktive petroleumsprodusenten i Arktis, etter Russland. Her er tre felt i drift (Snøhvit/Melkøya, Goliat og Johan Castberg), og det er boret over 150 undersøkelsesbrønner. I mai 2026 utvidet Energidepartementet leteområdene i Barentshavet med 38 blokker. Deler av sokkelen nord for polarsirkelen (Lofoten, Vesterålen, Senja, Barentshavet Nord) er ikke åpnet for fossil utvinning, men dette kan endres, gitt nyere politiske signaler. Energidepartementet ved Sokkeldirektoratet ønsker olje- og gassvirksomhet i uåpnede områder, i håp om å dempe det forventede produksjonsfallet på norsk sokkel.[2]

Mens regjeringen hevder at Norge må intensivere olje og gassleting for å hjelpe Europa, går EU inn for å forhindre utvinning av olje og gass i Arktis. Norge leverer -12, 4 prosent av volumet av EU's oljeimport.[3] Statsminister Støre har drevet lobbyvirksomhet mot EU uten å lykkes. EU-kommisjonens president har slått fast at EU ønsker å bli mindre avhengig av fossil energi.[4] Det er uvisst hvem som skal kjøpe olje fra Wisting.

Nylig gjorde NRK kjent at bare 0,8 % av Equinor's energiproduksjon er fornybar. Samtidig går overgangen til fornybar energi raskt i alle verdensdeler. *Norge er en sinke i den globale energiomstillingen*. Vi viser til COP28-slutterklæringen (2023), hvor verdens land oppnådde konsensus om å omstille seg vekk fra fossil energi for å nå netto nullutslipp innen 2050.

2. Arktis er spesielt sårbart

I Equinors programforslag utgjør kapitlet om natur og miljøforhold kun fem sider pluss illustrasjoner. Det bekreftes at klimaendringer er merkbare i Barentshavet, og at økosystemene er i endring. Det blir likevel konkludert at viktige økosystemfunksjoner er opprettholdt. «Det er ingen klare tegn på at hele økosystemet er påvirket».

I realiteten skjer klimaendringene i Barentshavet fortløpende og svært raskt. *Her er temperaturstigningen seks til åtte ganger hurtigere enn gjennomsnittet på kloden*.[5] Et eksempel: Når isen blir borte, tar havet opp enda mer av klimagassene i atmosfæren, og blir surere. Nordishavet forsures 3-4 gangar raskere enn andre havområder. Noen steder er miljøet så surt at det skader levende vesen. Skalldyr er utsatt, og egg, yngel og ungfisk hos torsk.

Flere av vippepunktene som kan forsterke hverandre og ta klimautviklingen i nye retninger, har utspring i Arktis. Forskere snakker om et mulig nytt arktisk klima. Klimaendringene har komplekse virkninger på fiskeriene, lokalsamfunnene og urfolkene i de sirkumpolare områdene.[6] Det maner til stor forsiktighet.

Det grunne Barentshavet er oppvekstområde for mange arter, som de viktige fiskeressursene sild, torsk og lodde. De nordlige delene er beiteområde for sjøpattedyr. Barentshavet har verdens høyeste tetthet av sjøfugl, og flere av artene regnes som truet.[7] Planprogrammet peker på at lys fra installasjonen kan forvirre trekkfugler og føre til kollisjoner, men erkjenner at det er mangel på kunnskap om lyspåvirkning på sjøfugl i mørketiden. Sjøfugl på åpent hav vil være mest utsatt ved utslippsulykker (4.7).

I forvaltningsplanen (2024) er store deler av Barentshavet identifisert som særlig sårbare og verdifulle områder (SVO). Det er tillatt å drive oljeutvinning i SVO, dersom en tar hensyn. Equinor legger vekt på at Wisting ikke er lokalisert innenfor et SVO-område (3.2). Siden økosystemene i Barentshavet er i endring og bestandene flytter seg, er det usikkert om dagens SVO-inndeling blir like relevant i årene som kommer. Vi stiller spørsmål ved om staten og oljeaktørene har oversikt over konsekvensene av store, langvarige inngrep som Wisting, når endringene i havet er så omfattende og raske.

3. Utbygging av Wisting betyr store klimautslipp gjennom 30 år

Wisting er planlagt bygd som en flytende produksjonsinnretning med prosessering, lagring og lasting av oljen, som skal skipes direkte til markedet. Produksjonssystemer og rørledninger på havbunnen skal separere gass fra oljen, som pumpes opp til produksjonsinnretningen (2.2).

I konsekvensutredningen av 2022 la Equinor til grunn at installasjonen skulle drives med kraft fra land. Kraft var reservert, men høsten 2022 ble konsesjonssøknaden for elektrifisering av Wisting trukket. Planprogrammet av 2026 oppgir at kraft fra land ikke er hensiktsmessig, på grunn av teknisk kompleksitet og høye kostnader (2.3). De store konfliktene rundt Equinors elektrifisering av Melkøya, inkludert Sametingets rettsprosess, kan åpenbart ha bidratt til

avgjørelsen. Finnmark har ikke kraftressurser til å drive anlegget på Melkøya, langt mindre Wisting i tillegg.

I stedet skal gass fra feltet drive en energieffektiv turbin med varmegjenvinning. En graf over utslippene av klimagasser oppgir 250 000 tonn CO2 i året ved oppstart, fallende til 150 000 tonn i 2045 - 2062 (2.3, 4.1). *Wisting-utbyggingen betyr sterk økning i klimautslippene over Arktis.* Det er ikke nok gass i Wistingfeltet, og etter hvert blir det behov for import av gass. Equinor skisserer løsninger som vil kreve store arealer: Enten en 60 km gassledning til Intrepid Eagle øst for Bjørnøya (et gassfunn der utvinning regnes som lite sannsynlig), eller en ny rørledning på hele 272 km via Johan Castberg-feltet til Snøhvit og derfra til Melkøya (2.3).

Karbonfangst og -lagring (CCS) utredes. Ifølge programforslaget er et CCS-anlegg på en flytende produksjonsinnretning ikke tidligere gjennomført i denne størrelsesordenen, og det er usikkerhet både med teknologiutviklingen og effektiviteten. Det understrekes i planprogrammet at produksjonsanlegget må kunne realiseres selv om CCS-anlegget ikke er ferdigstilt. Det er altså usikkert om det blir karbonfangst og -lagring på Wisting.

Mest alvorlig for klimaet er de globale utslippene når oljen fra Wisting blir brent. Dette skal gjøres rede for i konsekvensutredningen. Energidepartementet har i to år planlagt en veileder om globale klimautslipp, som ikke er ferdigstilt (4.2). 30 år med globale utslipp fra Wistingfeltet vil kunne utgjøre om lag 208 millioner tonn CO2- ekvivalenter med dagens utvinningsstrategi.[8]

Equinor oppsummerer: «De største utslippene knyttet til olje og gass globalt kommer ikke fra produksjon, men fra forbrenning av olje og gass hos sluttbruker. For norsk olje og gass som selges i et globalt oljemarked, er dette stort sett utslipp som skjer i andre land. Forbrenningsutslippene er ikke knyttet til særegne forhold ved utbygging og drift og er utenfor operatørens direkte kontroll.» (4.2). Dette er problematisk. Myndighetene og Equinor som operatør og statseid selskap har et felles ansvar for at Norge i dag er storeksportør av klimautslipp. De årlige utslippene fra norsk olje- og gasseksport er elleve ganger større enn alle utslipp innenfor landets grenser. I likhet med mange interessegrupper mener vi at Norge må ta et større ansvar.
I tråd med Energidepartementets føringer bruker Equinor et (kontroversielt) skille mellom brutto og netto klimagassutslipp. Begrepet «netto utslipp» har som forutsetning at fossile brennstoffer med mindre karboninnhold (som «ren» norsk gass) vil kunne erstatte brennstoffer med større karboninnhold på markedet. Det er knapt mulig for olje fra Arktis.

4. Olje- og gassaktivitet påvirker fiskeriene

Dersom torskeyngelen i Barentshavet overlever og blir voksen, vil den vandre til gyteområdene. Under leting og utvinning av olje og gass foregår skyting med seismikk kontinuerlig. Støyen kan drepe yngel i nærheten, og sende fisk på flukt 30 km og mer.[9] Ifølge Havforskningsinstituttet kan flukt fra seismikk føre til nedsatt gyting og økt dødelighet, dersom fisken er på gytefeltet eller på vandring dit. I denne perioden regnes fisken som særlig sårbar, fordi størstedelen av bestanden ofte oppholder seg i et begrenset område. Stedet og tidspunktet for gytingen er ikke tilfeldig. Eggene vil bli gytt på et tidspunkt og et sted der de kan drive med strømmen, og klekkes der det er rik tilgang på mat.[10] Reproduksjonen av fiskebestander kan altså bli påvirket. Programplanen oppgir at undervannsstøy vil forekomme i alle faser av Wistings levetid, men en vil ta hensyn til Havforskningsinstituttets frarådingsområder for seismikk.

Ifølge Havforskningsinstituttet er økosystemet i Barentshavet sannsynligvis det norske havområdet der presset øker mest fra ytre påvirkning som seismikk, skipstrafikk og fiskeri, foruten den raske endringen i sjøtemperatur.

Wisting-prosjektet har som mål å sikre god sameksistens med forsvarsinteresser, fiskerinæringen, maritime næringer og andre næringer (5). For fiskerne har sameksistensen ikke vært god. I Nordsjøen er torskekvoten redusert med 95, 5 prosent, eller 285 000 tonn, siden oljeutvinningen startet rundt 1970. I år er torskekvoten nord for 62. breddegrad på 137 000 tonn, den nest laveste noen gang. *Vi stiller spørsmål om oljeindustrien må bære en del av ansvaret.*

5. Usikkerhet og risiko

Wisting har en historie med usikkerhet og utsettelser. I innledningen til planprogrammet uttrykker Equinor selv tvil om prosjektets realiserbarhet. At feltet ligger på 73 grader nord langt fra infrastruktur, innebærer seg selv risiko, særlig ved ulykker. Planprogrammet peker på at vintertemperaturene er lavere enn ellers på norsk sokkel, med sesongpreget risiko for kortvarige stormer (polare lavtrykk).

Klimaendringene er sannsynligvis den største risikoen. Mindre havis fører til ustabilitet i værsystemene. Ifølge klimaforskere vil stormer komme hyppigere, og været blir mindre forutsigbart. Dette illustreres av de enorme økonomiske overskridelsene på Snøhvit-prosjektet på Melkøya, der krevende værforhold blir oppgitt som en hovedårsak til overskridelsene og forsinkelse av prosjektet.

Oppsummering

Vi henstiller på det sterkeste om at utbyggingen av Wisting blir skrinlagt. Klimaendringene i nord er allerede voldsomme, og vil påvirke og påvirkes negativt av videre utbygging. Oljeutvinning har store konsekvenser for naturgitte ressurser og økosystem, som truer livsgrunnlaget til folk langs kysten. Utvikling av Wisting er forbundet med usikkerhet for den norske økonomien, gitt den store risikoen staten påtar seg ved nye investeringer i olje og gass.

Kapittelhenvisninger viser til Equinor's «PL537 og PL537B Wisting, Forslag til program for konsekvensutredning» Juni 2026.

Øvrige henvisninger:

---

1 European Commission 20.10.26: Europe's Northern Neighbourhood: A New Strategy for the Arctic.

2 Sokkeldirektoratet: Ressursrapport 2026.

[3] Eurostat 05.10.2026, for 2. kvartal 2026.

[4] Von der Leyen: Innlegg på Energikonferansen ONS, Stavanger, 24.-26. august 2026.

[5] Forskningsleder Rolf Rødven, AMAP, i foredrag i Tromsø 08.09.2026.

[6] AMAP Arctic Climate Change Update 2024: Key Trends and Impacts
https://www.amap.no/documents/doc/amap-arctic-climate-change-update-2024-key-trends-and-impacts/3851

[7] Miljødepartementet: Mange sjøfuglarter regnes som truet.
https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/arter-naturtyper/truede-arter-og-naturtyper/sjofugl/Lastet ned 06.10.2026.

[8] Når et fat råolje forbrennes som drivstoff, slipper det typisk ut omtrent 0,43 tonn CO2. Vista analyse 2023-24 oppgir at forbrenning av en standard kubikk-meter olje (1 Sm3) gir direkte utslipp på 2,74 tonn CO2-ekvivalenter. Utvinnbare volum fra Wistingfeltet er anslått til om lag 76 millioner tonn Sm3 oljeekvivalenter med dagens utvinningsstrategi og en produksjonsperiode på om lag 30 år. 2,74 tonn CO2-ekvivalenter x 76 millioner: 208, 24 millioner tonn CO2-ekvivalenter.

[9] Lise Doksæter Sivle, Tonje Nesse Forland, Daniel Nyqvist, Karen de Jong og Endre Grimsbø (HI): Kunnskapsgrunnlag om seismikk i nordområdene. Rapport fra havforskningen 2019-10. Publisert: 25.02.2019. Oppdatert: 21.07.2024.

[10] Kunnskapsgrunnlag om seismikk i nordområdene. Rapport fra havforskningen 2019-10. Publisert: 25.02.2019. Oppdatert: 21.07.2024.

Tromsø, 13.10. 2026,
oppdatert 21.10.2026.

Med hilsen

Besteforeldrenes klimaaksjon i Troms,
ved Inger Pauline Landsem, styreleder

Besteforeldrenes klimaaksjon i Vesterålen,
ved Wenche Cumming, styreleder

Framtiden i våre hender regionlag Nord,
ved Hannah Johansson, styreleder

Naturvernforbundet i Troms,
ved Inger Marie Holm, styreleder

Tromsø Natur og Ungdom,
ved Morild Kongsvik Johansen, styreleder

Arktis Natur og Ungdom UiT,
ved Daniel Aarvik, nestleder